

NAV KLASIFICĒTS

Atbildīgais Kultūras ministre

Dace Melbārde

Datums 19.05.2016.

Autors Kultūras ministrija

Sagatavotājs

Autortiesību nodaļas vecākā juriskonsulte
Linda Zommere

Eiropas Savienības (ES) lietu
koordinators

Starptautiskās sadarbības un Eiropas Savienības
politikas nodaļas vadītāja Madara Apsalone

E-pasta adrese Linda.Zommere@km.gov.lv;
Madara.Apsalone@km.gov.lv

Tālruņa numurs 67330211; 67330210

Pozīcija Nr.2

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par tiešsaistes satura pakalpojumu pārrobežu pārnesamības nodrošināšanu iekšējā tirgū

Proposal for a regulation of the European Parliament and of the Council on ensuring the cross-border portability of online content services in the internal market

Stadija uz Eiropas Savienības Konkurētspējas ministru padomi 2016.gada 26.maijā

Atsauces uz ES dokumentiem 8939/16

1. ES tiesību akta projekta/izskatāmā jautājuma īss apraksts

2015. gada 9. decembrī Eiropas Komisija (EK) publicēja priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par tiešsaistes satura pakalpojumu pārrobežu pārnesamības nodrošināšanu iekšējā tirgū (turpmāk – regulas priekšlikums).

Regulas priekšlikums ir viena no Eiropas Savienības (turpmāk – ES) Digitālā vienotā tirgus stratēģijā Eiropai paredzētajām iniciatīvām, lai modernizētu autortiesību regulējumu ES. Šīs iniciatīvas mērķis ir radīt digitālā satura un pakalpojumu iekšējo tirgu. Ar šķēršļu novēršanu tiešsaistes satura pakalpojumu pārrobežu pārnesamībai tiek mēģināts likvidēt specifiskus šķēršļus satura pārrobežu pieejamībai, kas ir svarīga patērētājiem.

Ar regulas priekšlikumu paredzēts ieviest vienotu pieeju tam, lai nodrošinātu, ka pārnesamu tiešsaistes satura pakalpojumu abonenti ES var saņemt šos pakalpojumus, uz laiku uzturoties citā dalībvalstī (pārrobežu pārnesamība). Paredzēts, ka tiešsaistes satura pakalpojuma sniedzējam jānodrošina tiešsaistes satura pakalpojumu pārnesamība, ja pakalpojumi tiek piedāvāti par maksu, kā arī, to var nodrošināt arī bezmaksas satura pakalpojumiem, ja pakalpojumu sniedzējs ir pārbaudījis abonenta pastāvīgās dzīvesvietas valsti saskaņā ar regulas priekšlikuma noteikumiem. Pārrobežu pārnesamības gadījumā pakalpojumu sniedzējs nav atbildīgs par to, ja sniegtā pakalpojuma kvalitāte ir zemāka, piemēram, ierobežotas interneta pieejamības dēļ.

Regulas priekšlikumā ietverts regulējums, kā veicama dzīvesvietas dalībvalsts pārbaude, vienlaikus paredzot iespēju autortiesību subjektam atļaut izmantot savu darbu arī tad, ja netiek veikta dzīvesvietas valsts pārbaude. Šādos gadījumos vienošanās starp pakalpojuma

KMpoz_20052016_satura_portabilitates_regula; Par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par tiešsaistes satura pakalpojumu pārrobežu pārnesamības nodrošināšanu iekšējā tirgū

~~IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA~~ NAV KLASIFICĒTS

sniedzēju un abonentu par tiešsaistes satura pakalpojumu sniegšanu ir pietiekama, lai noteiktu dzīvesvietas dalībvalsti.

Regulas priekšlikumā paredzēta tiesiskā konstrukcija (*legal fiction*), saskaņā ar kuru tiek pieņemts, ka tiešsaistes satura pakalpojuma sniegšana, kā arī abonenta piekļuve tam un tā izmantošana tad, ja abonents uz laiku uzturas citā dalībvalstī, notiek tikai pastāvīgās dzīvesvietas valstī. Paredzēts, ka uz pakalpojumu, kas patērētājiem tiek sniegts pārrobežu pārnēsāmības ietvaros, attiecas pastāvīgās dzīvesvietas valsts autortiesību un blakustiesību regulējums.

Regulas priekšlikumā noteikts, ka nav piemērojami līgumu noteikumi, kas ir pretrunā ar pārrobežu pārnēsāmības prasību, jo īpaši tie, kas ierobežo patērētāja iespējas attiecībā uz viņa tiešsaistes satura pakalpojumu pārrobežu pārnēsāmību vai pakalpojumu sniedzēja spēju to nodrošināt. Tas attiecas uz visiem noslēgtajiem līgumiem, tostarp tiesību subjektu un pakalpojumu sniedzēju, kā arī pakalpojumu sniedzēju un to klientu līgumiem.

Regulas priekšlikumā norādīts, ka regula attiecas arī uz visiem pirms regulas piemērošanas sākuma datuma noslēgtajiem līgumiem un iegūtajām tiesībām, ja tie attiecas uz pakalpojuma sniegšanu, piekļuvi pakalpojumam vai tā izmantošanu.

Regulas priekšlikumā noteikts, ka regulu sāk piemērot 12 mēnešus pēc tās publicēšanas.

2016.gada 26.maijā plānots apstiprināt ES Padomes vispārējo pieeju regulas priekšlikumam.

Balsošanas kārtība. ES tiesību akta izdošanas/jautājuma izskatīšanas juridiskais pamatojums

Kvalificētais balsu vairākums. Līguma par Eiropas Savienības darbību 114.pants.

2. Situācija Latvijā

Tiesiskie darījumi starp komersantiem, kas sniedz tiešsaistes satura pakalpojumus, un patērētājiem, kas šos pakalpojumus izmanto, tiek slēgti saskaņā ar nacionālajiem normatīvajiem aktiem. Vispārīgos līgumu slēgšanas noteikumus nosaka Civillikums.

Komersanti, kas sniedz tiešsaistes satura pakalpojumus, var brīvi vienoties ar patērētājiem par līguma noteikumiem, ciktāl patērētāju tiesību aizsardzības normas nenosaka citādi. Spēkā esošie Latvijas normatīvie akti neparedz komersantiem, kas sniedz tiešsaistes satura pakalpojumus, pienākumu nodrošināt, ka patērētājs, kas ir pakalpojuma saņēmējs, var piekļūt tiešsaistes satura pakalpojumam un izmantot to bez ierobežojumiem attiecībā uz noteiktu atrašanās vietu. Līgumā par tiešsaistes satura pakalpojumu sniegšanu var tikt noteikti teritoriāli ierobežojumi pakalpojuma izmantošanai.

Komersanti sniedz tiešsaistes satura pakalpojumus, balstoties uz tiesību subjektu vai to pārstāvju izsniegtajām atļaujām (licencēm) darbu un blakustiesību izmantošanai. Atbilstoši Autortiesību likumam licences līgumā vai licencē norādāma teritorija, kurā līgums vai licence ir spēkā. Ņemot vērā minēto, tiesību subjektu izsniegtās atļaujas (licences) var paredzēt teritoriālus ierobežojumus autortiesību un blakustiesību objektu izmantošanai, kas liedz iespēju piedāvāt patērētājiem piekļūt tiešsaistes satura pakalpojumam un izmantot pakalpojumu bez ierobežojumiem attiecībā uz noteiktu atrašanās vietu.

Ietekme uz budžetu

Šajā stadijā regulas priekšlikumam nav ietekmes uz budžetu.

3. Latvijas Republikas pozīcija
Latvija kopumā atbalsta regulas priekšlikuma kompromisa tekstu un vispārējās pieejas apstiprināšanu 26.maija ES Konkurētspējas ministru padomē. Latvija atbalsta mērķus uzlabot digitālā satura pakalpojumu pārrobežu pieejamību, stiprināt ES iekšējo tirgu digitālā satura pakalpojumu jomā, izmantot digitālās vides potenciālu un uzskata, ka regulas priekšlikums kā viens no šo mērķu nodrošināšanas līdzekļiem ir atbilstošs risinājums. Latvija uzskata, ka regula ir labākais šī mērķa sasniegšanas līdzeklis, jo efektīvai tā īstenošanai ir nepieciešams vienots regulējums un tiesiskā noteiktība, ko nevarētu nodrošināt direktīva, kuras transponēšana varētu radīt atšķirīgu regulējumu dažādās dalībvalstīs. Izvirzot prasību nodrošināt pakalpojuma pieejamību visā ES, svarīgi neradīt pakalpojumu sniedzējiem, īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, nesamērīgas izmaksas vai administratīvo slogu, tostarp saistībā ar pienākumu nodrošināt tiešsaistes satura pakalpojumu pārnesamības režīmā un pienākumu izmantot tiesību īpašnieku pieprasītus līdzekļus pakalpojuma izmantošanas atbilstības pārbaudei. Latvijas skatījumā ir svarīgi vienoties par tādu regulas priekšlikuma tekstu, kas neuzliktu nesamērīgus pienākumus pakalpojumu sniedzējiem saistībā ar pastāvīgās dzīvesvietas valsts pārbaudi. Tāpat svarīgi nodrošināt, lai pastāvīgās dzīvesvietas valsts pārbaudes laikā tiktu nodrošināts abonenta datu privātums. Latvija atbalsta viedokli, ka attiecībā uz terminu „uzturēšanās uz laiku dalībvalstī” nevar noteikt konkrētu termiņu (dienu skaitu), jo tādā gadījumā tiktu radīti riski fizisko personu datu aizsardzībai, kā arī nesamērīgi pienākumi pakalpojumu sniedzējiem. Latvija atbalsta tādu regulas priekšlikuma regulējumu, kas nosaka autortiesību un blakustiesību subjektiem tiesības pašiem pieņemt lēmumu attiecībā uz dzīvesvietas dalībvalsts pārbaudes nepieciešamību, lai atļautu izmantot savus darbus.
Īpašas Latvijas Republikas intereses
Latvijai svarīgi, lai tiktu saglabāts autortiesību teritorialitātes princips. Šis princips it īpaši nozīmīgs audiovizuālo darbu nozarei, kas darbojas, balstoties uz teritoriāli ierobežotu izmantošanas atļauju izsniegšanu un teritoriāli ierobežotu tiesību piešķiršanu izplatītājiem un pakalpojumu sniedzējiem.
4. Citu ES dalībvalstu viedokļi
Lielākā daļa dalībvalstu atbalsta Nīderlandes prezidentūras izstrādāto kompromisa priekšlikumu un vispārējās pieejas apstiprināšanu ES Konkurētspējas padomē. Negatīvas izpētes atrunas par termina „uzturēšanās uz laiku dalībvalstī” definīciju, kas paredzēta 2.panta d) apakšpunktā, un 3B panta 5.apakšpunktā piedāvāto papildinājumu, kā tiek noteikta dzīvesvietas dalībvalsts gadījumos, kad tiesību subjekts atļauj izmantot savu darbu bez dzīvesvietas dalībvalsts pārbaudes, ir pieteikušas Spānija, Francija un Portugāle, savukārt pozitīvas izpētes atrunas - Somija un Zviedrija.
5. ES institūciju viedokļi
Eiropas Komisija atbalsta izstrādāto kompromisa tekstu. 13. maija COREPER I sanāsmē Nīderlandes prezidentūra informēja dalībvalstis, ka drīzumā gaidāms Eiropas Parlaments ziņojums par priekšlikumu. Eiropas Parlamentā atbildīgā par pozīcijas sagatavošanu noteikta Juridiskā komiteja (JURI),

atbildīgais ziņotājs – Jean-Marie Cavada.
6. Saskaņošana
Pozīcija saskaņota ar Ārlietu ministriju, Ekonomikas ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Satiksmes ministriju, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju.
Atšķirīgie viedokļi
7. Saskaņošana ar Saeimas Eiropas lietu komisiju
Nacionālo pozīciju paredzēts saskaņot Saeimas Eiropas lietu komisijā 2016.gada 25.maijā
8. Konsultācijas ar nevalstiskajām organizācijām un sociālajiem partneriem
Sākotnējā pozīcija saskaņota ar: Autortiesību un komunikēšanās konsultāciju aģentūru / Latvijas Autoru apvienību; Latvijas Darba devēju konfederāciju; Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociāciju; Latvijas Izpildītāju un producentu apvienību; Latvijas Kinoproducentu asociāciju; Latvijas Profesionālo aktieru apvienību; Latvijas Raidorganizāciju asociāciju; Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru; Latvijas Tirgotāju asociāciju.

Latvijas Republikas nacionālās pozīcijas
 arhīva numurs Ārlietu ministrijā

Kultūras ministre

D.Melbārde

Vīza: valsts sekretārs

S.Voldiņš

20.05.2016 11:37

1174

M.Apsalone, 67330210

Madara.Apsalone@km.gov.lv

KMpoz_20052016_satura_portabilitates_regula; Par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par tiešsaistes satura pakalpojumu pārrobežu pārnesamības nodrošināšanu iekšējā tirgū